

Braziliaanse nelorekruislingen op een grasrantsoen



▲
De stad São
Paulo is vlakbij

Een kruising tussen een nelorekoe en een angustier levert een gewild eindproduct op in Brazilië. De familie Cesar heeft daar inmiddels goede ervaringen mee en mest de kruislingen met succes af op een uitgekiend en intensief grasrantsoen.

TEKST JAAP VAN DER KNAAP

De stad is nooit ver weg voor José Antonio Marcundes Cesar. Wanneer hij op zijn buitenverblijf tussen de nelorekoeien loopt, ziet hij in de verte de skyline van de Braziliaanse miljoenenstad São Paulo. Daar woont en werkt hij ook, hij verdient er zijn geld als architect en als mede-eigenaar van het constructiebedrijf Mercones Cesar. Maar de gastvrije Cesar vertoeft maar wat graag op zijn buitenverblijf Fazenda São Clemente. Daar verzorgen 11 personeelsleden zijn 2600 vleeskoeien en de 1200 hectare grasland.

‘Vleesvee is een veilige belegging’, zo stelt Cesar. ‘Er zijn pieken en dalen in de vleesprijzen, maar als je vleesveehouderij serieus aanpakt, dan houdt je er altijd geld aan over. Bovendien zijn, sinds de start van ons bedrijf in 2001, de landprijzen fors opgelopen naar omgerekend 9000 dollar per hectare. In de landbouw brengt geld meer op dan wanneer je

het overlaat aan de grillen van de optiebeurzen.’ Cesar is een geslaagd zakenman, het bouwbedrijf van de familie leverde alleen al in 2017 ruim 600 appartementen af. Om zijn geld te beleggen kocht hij zeventien jaar geleden een failliet akkerbouwbedrijf en startte hij met 500 jonge koeien van het vleesras nelore. Vanaf het begin werkte hij samen met CRV Lagoa. ‘Ook in de bouw werken we altijd met consultants, we laten ons goed adviseren. Die advieskosten op de totale omzet vallen altijd mee. Goed advies levert geld op en dat geldt ook voor de samenwerking met CRV’, zo klinkt het overtuigend.

Ook kruisen met aberdeen angus

Het bedrijf is deelnemer van het CRV-fokprogramma PAINT (zie kader), dat er inmiddels voor zorgde dat er voor de genetica van de topdieren van Cesar nationale aandacht is. Vol trots toont Cesar de zelf gefokte



BEDRIJFSPROFIEL

| | |
|---------------------|--------------------------------|
| eigenaren | : José Antonio Marcondes Cesar |
| plaats | : São José dos Campos |
| aantal dieren | : 2600 |
| grondgebruik | : 1200 |
| personeel | : 11 |
| rassen | : nelore en anguskruislingen |
| leeftijd bij slacht | : 25 maanden |
| gewicht bij slacht | : minimaal 500 kg |



‘We proberen dieren te fokken die na acht maanden gespeend kunnen worden en dan meer dan 190 kilogram zwaar zijn. Bij 25 maanden gaan ze weg voor de slacht en dan moeten ze minimaal 500 kilogram wegen’, aldus Cesar.

Opvallend is dat hij niet alleen werkt met stieren van het neloreras, maar juist ook bewust inkruist met aberdeen angus. ‘De kruising nelore maal angus levert een kwalitatief sterk eindproduct op’, zo motiveert Cesar. Hij staft zijn uitspraak met cijfers. ‘Bij het spenen op acht maanden wogen vorig jaar de raszuivere nelorestieren 223 kilogram en de anguskruislingstiertjes 233 kilogram. Voor die tien kilo per dier hebben we niets extra’s hoeven doen en bovendien zijn de rietjes van angusstieren goedkoper.’ Cesar gebruikt voor de genetisch betere nelorekoeien raszuivere nelorestieren, terwijl hij het onder eind insemineert met angusstieren. Met de kruislingen wordt niet verder gefokt, alle kruislingen worden uiteindelijk afgemest. Het drachtig maken van de dieren vindt plaats na synchronisatie, ook voor een hormoonbehandeling om tochtig te worden wordt de behandelstraat gebruikt. ‘Negentig dagen na afkalven willen we de dieren voor de eerste keer insemineren. We blijven streven naar elk jaar een kalf’, aldus Cesar. Op een leeftijd van 20 tot 22 maanden worden de pinken voor het eerst geïnsemineerd.



stier Colombo. Voor de indrukwekkende nelorestier is ki-interesse omdat hij met zijn fokwaarden tot de betere dieren van Brazilië behoort. ‘Hij vererft een snelle groei, een grote hoeveelheid ribeye-vlees en goede moedereigenschappen’, zo stelt Cesar.

De eerste 32 kalveren van Colombo zijn geboren en hun prestaties qua groei, gewicht en ontwikkeling worden regelmatig vastgelegd voor het fokprogramma. Op het bedrijf is daarvoor een vangkooi ingericht met een behandelstraat en weeginrichting. Hier worden niet alleen de gewichten genoteerd, ook wordt de straat gebruikt voor vaccinatie tegen ziekten als rabiës (hondsdolheid) en mond-en-klauwzeer.

Omweiden na vijf tot zeven dagen

Op Fazenda São Clemente is geen trekker aanwezig. De koeien lopen het hele jaar buiten en het belangrijkste vervoersmiddel voor de medewerkers zijn de paarden. De paarden worden ingezet om de koeien naar de behandelstraat te drijven of om ze te verhuizen naar een ander perceel. ‘We zijn met 2600 dieren op 1200 hectare best intensief. Daarom moeten we het gras dat er groeit, goed benutten’, vertelt Cesar.

Fokprogramma PAINT voor de verbetering van de nelore

Een ideale nelorekoe meet op een leeftijd van 30 maanden 165 centimeter op de schoft en heeft een gewicht van 450 kilogram. Om dit ideaalbeeld na te streven via fokkerij startte CRV het PAINT-fokprogramma. Momenteel werken 69 vooraanstaande nelorefokkers met 55.000 dieren hieraan mee. Dat betekent dat ze diergegevens vastleggen waaruit CRV Lagoa in Brazilië fokwaarden berekent. CRV test zelf jaarlijks 16 nelorestieren. Van

elke stier verkoopt CRV minimaal 700 doses. De bedoeling is dat dat minimaal 30 nazaten bij PAINT-deelnemers oplevert. Registratie van gezondheids- en fenotypische eigenschappen van deze nazaten levert bijdragen aan de fokwaarden. Dieren met de hoogste fokwaarden kunnen aangeboden worden voor een voer-groeitest op het CRV-testcentrum. Vorig jaar doorliepen 540 dieren die test, waarbij voeropname, groei, vetbedek-

king en scrotumomvang worden gemeten. De betere dieren worden via een veiling verkocht. In de toekomst wil CRV ook data afkomstig van slachterijen verzamelen voor het berekenen van fokwaarden. De eerste afspraken hiervoor zijn gemaakt. Een genoomtest is sinds 2017 beschikbaar voor een aantal (slacht)eigenschappen. CRV heeft een referentiepopulatie opgebouwd van informatie van een kleine 8000 dieren.



▲
217 slachtrijpe
dieren staan
bijeengedreven in
een kraal

In Brazilië is de gemiddelde intensiteit 0,6 diereenheden (van 450 kilo) per hectare, maar op het bedrijf van Cesar ligt dat op 2,3. Vanwege het intensieve karakter zijn er daarom plannen om een 'feedlot' te maken, een plaats waar de af te mesten dieren intensief worden bijgevoerd. 'Als we de dieren vanaf 18 maanden daar huisvesten, geeft ons dat wat meer ruimte om nog iets op te schalen in het aantal moederdieren.'

Over het graslandmanagement is opvallend goed nagedacht. In het kantoor hangen een aantal plattegronden van het bedrijf met daarop de perceelsgrootte en het aantal dieren dat er loopt. Goed te zien is dat het bedrijf in stukken van 20 tot 25 hectare is verdeeld en dat een koppel dieren 130 tot 200 dieren bevat. 'De koeien moeten voldoende melk kunnen geven voor de kalveren en daarom is graskwaliteit belangrijk', zo legt Cesar uit. Dat het gras afwijkend is ten opzichte van de Europese grasrassen blijkt wel uit het gegeven dat de koeien het perceel ingaan wanneer het gras 50 tot 80 centimeter lang is en het perceel na vijf tot zeven dagen verlaten wanneer de grashoogte nog 20 tot 30 centimeter is. 'De koeien met de jongste kalveren lopen op de betere percelen, de pinken op de minste percelen. Door ze regelmatig een nieuw perceel te geven zorg je voor zowel een hoge grasopbrengst als een goede groei', zo is de ervaring. Na dertig dagen is het gras doorgaans weer lang genoeg om de koeien opnieuw in te scharen.

Steeds betere dieren fokken geeft kick

Speciaal voor het interview heeft Cesar een groep met 217 slachtrijpe dieren in een kraal bijeen laten drijven. Het personeel rijdt op paarden door de groep heen om ze te controleren en er worden een aantal fraaie exemplaren naar voren gedreven om te bewonderen. De koeien en stieren zijn het duidelijk gewend en reageren nauwelijks wanneer een van de cowboys met zijn paard langsrijdt. De dieren zijn ongeveer 25 maanden oud en Cesar schat

de nelorestieren op een gewicht van 540 kilo, terwijl de anguskruislingen rondom de 600 kilo wegen. 'Naast die 60 kilo extra krijgen we bij de slagerij ook nog een premie van 3 procent extra voor een kruisling', zo vertelt Cesar. Hij heeft een vaste afnemer voor zijn dieren, die hij altijd per koppel verkoopt.

In 2017 ontving hij gemiddeld 2 euro per kilo levend gewicht. Maar de prijzen staan onder druk als gevolg van de hoge inflatie en politieke onrust. Cesar maakt zich er niet echt druk om. 'Natuurlijk moet ook onze neloretak van ons familiebedrijf geld opleveren. Maar we vinden het boer zijn leuk, het fokken van steeds betere dieren geeft een kick. We verkochten vorig jaar onze eerste stier aan CRV Lagoa. Dat is voor ons een bewijs en vooral ook een stimulans dat je met fokkerij echt vooruitgang kunt boeken.' |



Behandelstraat in beeld

De veestapel gaat regelmatig door de behandelstraat. VeeteeltVlees maakte een fotoserie.

▶ Foto's op veeteeltvlees.nl